

T. Lie "Leve eller dø"

102693

1940 var en sikkerhetsforanstaltning for å hindre at saksanlegg fra nazikontrollerte institusjoner i Norge kunne føre til beslaglegging av våre verdier i Amerika. Vi fortalte ham under hvilke forhold det hadde lyktes å få gullet ut av Oslo og hindre at det falt i tyskernes hender. Regjeringen anså seg arensforpliktet til å levere gullbeholdningen tilbake til Norges Bank i Oslo, når Norge igjen ble et fritt land. Hvis gullet nå skulle overlates til Storbritannia, hadde vi heller ikke noe å falle tilbake på for å bygge opp en ny hær, flåte og luftvåpen og for å holde vår egen administrasjon i gang.

Vi fremholdt at vi hadde meget liten lyst til å komme i samme stilling som flere av eksilregjeringene i London. Vi likte ikke å bli satt under kontroll og økonomisk administrasjon av den engelske regjering. Det sa vi like ut. Under enhver omstendighet kunne vi ikke godta pund etter krigen som oppgjør for gullbeholdningen. Ingen visste hva pundet da ville være verd. Det minste en fra norsk side måtte kreve, var gullverdien av gullbeholdningen på det tidspunkt eventuell erstatning skulle betales.

Forhandlingene ble svært lite hyggelige. Vi følte at dette var et meningsløst krav. Og vi hadde følelsen av at det var et forsøk fra engelske finanseksperter på å være smarte. At Englands økonomiske stilling var svak, visste vi, og vi ville gjerne hjelpe britene; men gullet var av like stor betydning for den felles krigsinnsats, enten det ble brukt av den norske eller av den britiske regjering, når krigsmålene var de samme for begge.

Saken vakte alminnelig harme i regjeringen, og også Kongen ble irritert. Sir Kingsley Woods ide måtte stoppes. I fellesskap arbeidet vi meget energisk for å få britene til å la saken falle. Vi besøkte de enkelte regjeringsmedlemmer, og det ble holdt konferanser med medlemmene av direksjonen for Bank of England. Foreign Office støttet ikke det britiske kravet. Der forsto de sakens politiske bakgrunn og betydning. Til slutt kunne Torp med stor glede meddele regjeringen at saken var «droppet» fra britisk side. Og siden hørte vi ikke mer til den.

Oppsetningen av norske militære styrker opptok en stor del av regjeringens tid. Vi ble snart enige om at de norske flyvere som var kommet til England samtidig med oss, skulle sendes til Canada for å trenes opp der. Det hadde ikke vært mulig å få øvelsesplass i England. Vi fikk ikke engang anledning til å montere fem Curtis jagerfly som var kjøpt i U.S.A. og som nettopp var kommet. De

måt
enga
tid e
så o
plass
skva
J
fly
dere
ring
tren
for :
rette
nelk.
fra S
I
gen
mar:
krig
brit:
oper
i de
sjon
inn
hval
båte
S
måt
brit:
hold
for
Inge
råde
likev
man
kom
I
ved
en f.